

La frase del dia



“Si necessitem reforços, els demanarem, perquè una part important de l'exèrcit la paguem els catalans”

Quim Torra, PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA



Tribuna

Josep M. Comajuncosa. Professor d'economia d'Esade-Business School

El repte, la política fiscal

El cignes negres engripats que, a mitjan febrer, eren un temor difús a l'horitzó, s'han fet realitat i han desplegat una pandèmia de magnitud tràgica en termes de vides humanes. Una gran nombre de països estan entrant en recessió, perquè la malaltia i el confinament impliquen apagar l'interruptor de parts importants de l'economia. La magnitud dels efectes es fa difícil de mesurar, però l'impacte negatiu és ja una evidència. Els bancs centrals s'han afanyat a comunicar que estan disposats a posar liquiditat a disposició del sector bancari i a fer un programa de compra d'actius que pugui fer arribar aquesta liquiditat cap al finançament del deute públic dels estats i el deute corporatiu de les grans empreses. I també garantir que els bancs mantenen el flux de crèdit cap a petites i mitjanes empreses, perquè aquestes no es beneficien directament de les compres de bons dels bancs centrals. Cal evitar que cap empresa faci fallida per manca de liquiditat. Cal evitar també que les cadenes d'impagament enfonsin empreses i posin en perill el sector bancari.

LA POLÍTICA MONETÀRIA EXPANSIVA continua sent imprescindible. Però el fet d'haver-la estat utilitzant ja de forma continuada durant una dècada fa que hagi perdut una bona part de la seva eficàcia i ha de ser complementada per la política fiscal. Això ho sabem ja abans de l'arribada de la pandèmia; la mateixa presidenta del BCE, Christine Lagarde, ho va dir explícitament fa uns mesos en el seu primer discurs al càrrec. Ara és encara més necessari, imprescindible i urgent. Imprescindible perquè sense aquest ajut fiscal la recessió seria molt més profunda, i urgent perquè les mesures no poden esperar. L'economia s'està afeblint ara, i els costos per a les persones i empreses es donen ja ara. Les mesures fiscals, d'entrada, s'han de concentrar a minimitzar la durada de l'episodi i reduir-ne els costos socials. Han d'incentivar que les persones vulguin i puguin mantenir el confinament necessari per contenir la trans-

missió de la malaltia. Cal continuar pagant els salaris a les persones que no poden anar a treballar. I és necessari un acord entre empreses, treballadors i governs per repartir-se aquests costos d'una manera acceptable. Per exemple, a Dinamarca. A Alemanya hi ha la possibilitat de tramitar baixes mèdiques remunerades per telèfon i, per tant, s'incentiva que tota persona malalta deixi de treballar de seguida. Això segur que ajuda a explicar per què la taxa de mortalitat és de lluny la més baixa a Alemanya.

EN EL CAS DELS AUTÒNOMS l'Estat hauria de deixar de cobrar-los impostos i hauria de garantir-los un cert flux d'ingressos. En aquesta línia, als Estats Units el govern està estudiant la possibilitat d'enviar un xec a cada persona per tal de garantir-li uns ingressos mentre duri el confinament. Una altra mesura molt útil seria que les factures de subministraments com l'electricitat, el gas i l'aigua no s'haguessin de pagar en el període de confinament. O, almenys, que s'oferissin a preu de cost, eliminant els impostos i els beneficis empresarials que fan que el preu sigui bastant superior. Aquestes mesures haurien de ser ràpides i decidides per incentivar un confinament més efectiu i minimitzar-ne la durada. Com més curt sigui el lapse temporal, menor serà la càrrega que les mesures fiscals implicaran per als comptes de l'estat, els ingressos de les persones i els beneficis empresarials. Quan l'episodi s'hagi superat, potser a partir de l'estiu, caldrà fer polítiques fiscals d'una altra mena. Si fins llavors haurien

“Cal fer un ‘bypass’ al col·lapse provocat pel virus i la clau és l'encert en les mesures fiscals”

tingut una naturalesa assistencial i paliativa, a partir d'aleshores caldrà aconseguir que tota l'economia recuperi l'activitat habitual. En aquell moment, una reducció temporal de l'IVA podria ser una bona idea per incentivar la gent, atemorida després del confinament, a tornar a consumir amb normalitat. També caldrà ajudar les empreses a reprendre la despesa en compra de béns d'equip.

EVIDENTMENT, TOT AIXÒ tindrà un efecte important sobre el pressupost del sector públic. Legalment no hi haurà problemes perquè les autoritats europees ja han ampliat els marges permesos de dèficit públic, però hi haurà un augment considerable de l'endeutament públic. És inevitable. El que cal és que aquest augment del deute públic no suposi un augment dels costos del seu finançament, la qual cosa complicaria encara més els pressupostos. Aquí es on entra de nou en escena el BCE. El dia 12 de març ja havia anunciat una injecció de liquiditat de 120.000 milions d'euros en un programa de compra d'actius. La setmana passada hi va afegir 750.000 milions més. Equival al 7,3% del PIB de la zona euro. Amb això el BCE ha corregit l'error inicial, quan va semblar que no es preocuparia per mantenir baixos els costos de finançament de tots els estats, la qual cosa va fer augmentar la prima de risc d'alguns països del sud. El programa també es dota de flexibilitat per ajustar-se a l'evolució de la pandèmia en el temps i en l'espai. La política monetària no serà el problema, doncs. El partit es juga especialment en el camp de la política fiscal. L'èxit dependrà de l'encert d'aquestes mesures fiscals per fer un *bypass* al col·lapse provocat per la malaltia i el confinament. Donant respiració assistida a l'economia per mantenir el flux d'ingressos de les famílies, mantenir les empreses en funcionament i el màxim possible de llocs de treball, salvaguardar la salut del sistema financer i, sobretot, ajudar el personal sanitari que s'està jugant la vida per nosaltres.

De set en set

Anna Carreras

La vida-llengua



La retòrica és una enganyifa. Prescindint-ne, s'arriba al buit i es desactiva el pensament lògic.

Víctor Sunyol (Vic, 1955) enfila mons cada volta més purs. Per a ell, la creació no és passejar per un jardí bell, sinó escalar una paret costeruda. Sunyol és llenguatge i memòria: “Per a l'ésser: contra la presó, la llengua. / Per a la llengua: contra la llengua, la llengua.” Al poeta cal saber-lo llegir amb ulls nus, abandonant els codis imposats i les poètiques arrossegades, i amb el desig d'entrar en un món nou (de tan antic) que es construeix més enllà de l'anècdota personal i que cedeix la paraula al llenguatge mateix. Escriure des del límit significa seguir un camí de rigor compromès amb ell mateix i amb la seva relació amb la llengua. La de Sunyol és una poètica en condicional, en gerundi, cap a la desaparició del jo autor en poesia. Destruir la llengua és reconstruir-la, i Sunyol inventa una llengua dins la llengua, la parla de ningú i de tothom. Perquè és la pràctica que va forjant la teoria, i el llenguatge, burleta, ho diu tot si no llegim amb ulls d'ase. Com el desig, la creació esdevé tràgica. No tothom és capaç d'anar a la recerca de les deus originals d'una primera llengua amb grau zero de significació. Penetrar-hi així és transferir llibertat a l'escriptura. Ell ha creat un mapa de carreteres que carrega preposicions, conjuncions i adverbis, una llengua objectivada on noms i verbs fugen. Com dir que el dir és impossible de dir? Com arribar al nolloc? Llegiu *Des de quin on?* *Antologia de poesia 1976-2017*, il·lustrada per Josep Ricart i publicada per Pagès Editors. Estareu més a prop de la resposta.

Sísif

Jordi Soler

